

Kontaminacja końcówek

Autor: Halina Karaś

Kontaminacja końcówek (łac. contaminatio ‘ zetknięcie) polega na skrzyżowaniu dwóch końcówek fleksyjnych, w wyniku czego powstaje nowa końcówka. Kontaminacja końcówek w gwarach występuje zarówno w deklinacji (por. końcówkę celownika lp. rzeczowników męskich owiu ← owi)(u: chłopakowiu, końcówkę dopełniacza i miejscownika lmn. liczebników uch ← ich)(u: pięciuch), jak i w koniugacji (np. końcówki 1. os. lmn. czasu teraźniejszego ma ← wa)(m: pijema). Kontaminacja często zachodzi w odniesieniu do końcówek współnofunkcyjnych, tj. występujących w tej samej funkcji i w tej samej kategorii morfologicznej (np. w tym samym przypadku, liczbie i rodzaju, np. w C. lp. rzeczowników męskich -u)(-owi czy w tej samej osobie i czasie, np. w 1. os. lmn. czasu teraźniejszego -m)(-wa z dawnej liczby podwójnej, ale już na określenie mnogości). Kontaminacja może jednak dotyczyć także końcówek różnofunkcyjnych, np. skrzyżowanie końcówki 1. os. lp. czasu przeszłego i wykładnika trybu przypuszczającego w jego postaci aorystycznej bych, czyli -em)(bych, spowodowało powstanie końcówki 1. os. lp. czasu przeszłego z aorystycznym -ch: -(e)ch w rodzaju męskim, -(a)ch w rodzaju żeńskim, np. zrobiłech, zrobiłach, wydałech, wydałach. Por. Aoryst, Czas przeszły, Czas teraźniejszy, Odmiana liczebników, Odmiana rzeczowników.